

**KONKURS Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027**

Berehynia: symbol miłości macierzyńskiej i siły duchowej.

*«Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.
Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.»*

Василь Симоненко

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi i poszerzającymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu języka ukraińskiego na II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół – załącznik Nr 4 (Dz.U.2012.977 ze zm.).

I. Cele szczegółowe konkursu

- Doskonalenie umiejętności językowych uczniów.
- Stymulowanie rozwoju sprawności językowych oraz pogłębienie znajomości gramatyki, słownictwa i innych aspektów języka ukraińskiego.
- Pogłębienie i poszerzenie zainteresowań językowych uczniów.
- Popularyzacja języka ukraińskiego wśród uczniów szkoły podstawowej.
- Motywowanie do uczenia się języka ukraińskiego.
- Poszerzenie wiedzy o życiu i twórczości pisarzy i poetów ukraińskich.
- Poszerzenie wiedzy z historii Ukrainy.
- Wzbogacenie światopoglądu, wychowanie poczucia patriotyzmu oraz miłości do słowa ojczystego.
- Mobilizowanie uczniów do samodzielnej i systematycznej pracy.
- Wdrażanie uczniów do samokształcenia z wykorzystaniem ogólnodostępnej literatury.
- Rozwijanie u uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości, poszerzanie wiedzy, rozwijanie kompetencji kluczowych.
- Sprawdzenie wiadomości i umiejętności uczniów określonych w nowej podstawie programowej z języka mniejszości narodowej ukraińskiej dla szkoły podstawowej.

- Popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o symbolice Berehyni w kulturze ukraińskiej.
- Kształtowanie szacunku dla wartości rodzinnych, tradycji oraz dziedzictwa kulturowego.
- Ukazanie roli kobiety-matki jako strażniczki rodzinnego ogniska, miłości, dobra i duchowej siły.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej i kulturowej poprzez poznawanie symboli ukraińskiej tradycji.

II. Wymagania konkursowe obejmują umiejętności:

1. W zakresie sprawności czytania:

- Rozumienie dłuższego lub krótszego tekstu literackiego.
- Wyszukiwanie żądanej informacji lub szczegółu z tekstu.
- Przetwarzanie faktów i informacji w różnych formach.
- Rozumienie tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym, symbolicznym, wnioskowania.
- Praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa.

2. W zakresie sprawności językowych:

- Wykorzystywanie wiedzy i umiejętności z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa i słownictwa.
- Rozumienie związków frazeologicznych.
- Znajomość języka (np. synonimy, antonimy, homonimy).
- Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

3. W zakresie sprawności pisania:

- Posługiwanie się odpowiednim zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, stylistycznych), umożliwiającym rozumienie, tworzenie wypowiedzi.
- Umiejętność analizy, interpretacji, argumentowania.

- Znajomość podstawowych kategorii teoretyczno - literackich i posługiwanie się nimi przy analizie utworów (np. ironia, metafora i jej rodzaje, symbol, stylizacja, epitet, porównanie, pytanie retoryczne).
- Rozpoznawanie wartości uniwersalnych , zawartych w tekstach literackich, ich nazywanie, opisywanie i interpretowanie.
- Tworzenie wypowiedzi pisemnych bogatych i spójnych pod względem treści takich jak: **opis postaci, rozbudowane kompozycyjnie opowiadanie, list, opis obrazu, reklama.**
- Umiejętność pisania wypracowań na dowolny temat.
- Samodzielna analiza i interpretacja utworu literackiego.

III. Wiadomości

Etap szkolny

Zagadnienia gramatyczne

- Fonetyka. Akcentowane i nieakcentowane sylaby. (Наголошені та ненаголошені склади)
- Leksykologia. Neologizmy. (Неологізми)
- Morfologia. Czasownik (osoby, liczby, czasy).
- Ortografia. Używanie apostrofu.

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Borys Olijnyk (Борис Олійник)

- Wiersz *«Пісня про матір»*

Mykola Synhajiwskyj (Микола Сингаївський)

- Wiersz *«Чорнобривці»*

Pawło Hrabowskiy (Павло Грабовський)

- Wiersz *“До матері”*

Walerij Wojtowycz (Валерій Войтович)

- Legenda *«Берегиня»*

Etap rejonowy

Zagadnienia gramatyczne

- Fonetyka. Transkrypcja. Różnica między literami i głoskami.
- Leksykologia. Synonimy, antonimy, homonimy.
- Morfologia. Rodzaje przysłówków (sposobu, czasu, stopnia i miary, miejsca i kierunku, przyczyny, celu)
- Składnia. Zdania rozwinięte i nierozwinięte. (Поширені та непоширені речення)

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Taras Szewczenko (Тарас Шевченко)

- Poemat «Наймичка»
- Wiersz «У нашім раї на землі...»
- Wiersz «Сон» ("На панщині пшеницю жала...")

Andrij Malyszko (Андрій Малишко)

- Wiersz «Пісня про рушник»

Dmytro Pawlyczko (Дмитро Павличко)

- Wiersz «Два кольори»

Wolodymyr Pidpalyj (Володимир Підпалій)

- Biografia poeta
- Wiersz «Матері»

Etap wojewódzki

Zagadnienia gramatyczne

- Fonetyka. Wymiana samogłosek.
- Budowa wyrazu. Słowotwórstwo. Znaczeniowe części wyrazu. Rodzina wyrazów. Wyrazy złożone. Sposoby ich tworzenia.
- Ortografia. Pisownia przymiotników złożonych.
- Składnia. Główne części zdania – podmiot i orzeczenie.

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Pawło Tyczyna (Павло Тичина)

- Poemat «*Скорбна мати*»

Oleksandr Oleś (Олександр Олесь)

- Biografia poeta
- Wiersz «Моїй матері»

Halyna Brycz (Галина Брич)

- Wiersz «Мати – берегиня»
- Wiersz «Мамина молитва»

Lina Kostenko (Ліна Костенко)

- Roman w wierszach «Маруся Чурай» (1-3 розділи)